

- нерозвиненість систем венчурного фінансування;
- відсутність ефективних механізмів трансферу інновацій в промисловість.

За допомогою бізнес-інкубаторів відбуваються суттєвий соціально-економічний розвиток країн, структурна перебудова економіки, впровадження інновацій. Бізнес-інкубатори також дієвий інструмент розвитку депресивних територій, оскільки вони дозволяють активізувати підприємницьку активність, що призводить до скорочення безробіття та загального покращення рівня життя населення [3].

Отже, незважаючи на присутність бізнес-інкубаторів в нашій країні, назвати їх діяльність ефективною не можна, необхідно збільшення фінансування з боку держави та врегулювання законодавства у сфері бізнес-інкубування і підприємництва в цілому.

Список використаних джерел:

1. Завадяк Р. І. Теоретичні основи функціонування та види бізнес-інкубаторів в Україні / Р. І. Завадяк, Я. Ф. Копусяк // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – № 2. – С. 78-81.
2. Пивоваров, М. Г. Парадигма розвитку малого підприємництва в Україні: аналіз, проблеми та шляхи її вдосконалення [Електронний- ресурс] / М. Г. Пивоваров - 2015. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2015_6_14=2&i21dbn=ujm&p21dbn=ujm&image_file_download=1&image_file_name=pdf/drep_2015_6_14.pdf.
3. Толмачова О. Бізнес-інкубатор як форма підтримки малого та середнього бізнесу [Електронний ресурс] / О. Толмачова, Ю. Мазур. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/7_NMIW_2009/Economics/41648.doc.htm.

J. Melnyk. Business-incubators as an instrument for state support for small business development.

Summary

The work of business incubators as an instrument of state support for the development of a small enterprise is explored.

Key words: *development, state support, business incubator.*

*Науковий керівник: Баришевська І.В., канд. екон. наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
inessa.83@ukr.net*

Сандул Є.С.

*Магістр факультет менеджменту,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
esandul1983@gmail.com*

ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ В КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ

Узагальнено підходи щодо сутності поняття соціальний потенціал територіальних громад. Обґрунтовано роль соціального потенціалу територіальної громади в забезпеченні екологічно збалансованого розвитку.

Ключові слова: *соціальний потенціал, територіальна громада, екологічно збалансований розвиток.*

Погіршення екологічної ситуації відноситься до більшості регіонів України, що відбивається на стані здоров'я населення, підвищує сукупні витрати виробництва. І хоча загальний об'єм викидів шкідливих речовин за останніх 5 років скоротився у зв'язку із скороченням обсягів промислового виробництва і зупинкою багатьох підприємств, темпи цього зниження значно менші ніж темпи спаду виробництва, а рівень скидання стічних вод навіть зріс, що підтверджує стійкий характер екологічної кризи і її взаємозв'язок з економічною ситуацією в країні.

Люди – їхні ідеї, знання, інтелект, їхнє бажання і вміння співпрацювати, щоб колективно вирішувати існуючі проблеми громади і діяти у напрямі розвитку різних сфер суспільства – є важливим фактором конкурентних переваг у сучасних умовах розвитку, це соціальний капітал спільноти. Розвинутий соціальний капітал тісно пов'язаний з екологічним розвитком суспільства: дослідження підтверджують, що активний екологічний розвиток відбувається саме у тих країнах, де розвиваються різні форми співпраці, де є спільна участь громади у прийнятті рішень та розв'язанні місцевих екологічних проблем.

Водночас соціальний розвиток розглядається вченим [2, с. 16-20] як процес підвищення соціального добробуту населення територіальної громади на основі забезпечення соціальних стандартів життя, гарантованих державою, емісією розвитку спільноти, а економічний розвиток засобом її реалізації. Звідси, можна зробити висновок, що соціальний потенціал – рівень цивільної свідомості і соціальної зрілості, ступінь засвоєння норм ставлення до праці, ціннісні орієнтації, інтереси, потреби і запити в сфері праці, виходячи з ієрархії потреб людини [1].

Під соціальним потенціалом у широкому розумінні мається на увазі вся сукупність соціальних факторів, від яких залежить зріст матеріальних та духовних джерел суспільного розвитку та ступінь їх використання. На наш погляд соціальний потенціал, перш за все слід пов'язувати з можливостями використовувати наявні соціальні ресурси. Головною відмінністю соціального потенціалу від несоціального є те, що чим більш він використовується, тим більше накопичується, а також здатен безпосередньо конвертуватися не тільки в економічний капітал, а й в культурний та соціальний капітал (люди).

У своїй дисертаційній роботі Штирбул С.А. виділила рівні соціального потенціалу, його суб'єкти та функції. Зокрема науковцем було визначено, що соціальний потенціал діє на чотирьох рівнях: нано-, мікро-, макро- і метарівні. При цьому суб'єктами соціального потенціалу відповідно до рівнів є: на нанорівні суб'єктом соціального потенціалу є сім'я; на мікрорівні – працівники, безробітні, малий, середній і великий бізнес; на макрорівні – держава і частково великий бізнес (транснаціональні корпорації), громадянське суспільство; на метарівні – громадянське суспільство загалом [4]. Поряд з цим, щоденна практика життєдіяльності українських територіальних громад показує, що важливою передумовою для сталого розвитку громади є активна участь її членів у формуванні та безпосередній реалізації місцевого соціального розвитку, а згуртованість громади навколо вирішення екологічних проблем є

запорукою уникнення внутрішніх протиріч, що лише сприяє ефективному її розв'язанню. Залучення зацікавлених осіб щодорозробки місцевої стратегії екологічно збалансованого розвитку повинно бути широким, справедливим, рівноправним і добре організованим заздалегідь. Зацікавлені сторони мусять бути представлені трьома групами: місцевою владою (державний сектор), бізнесом (приватний сектор) і неурядовими неприбутковими організаціями (громадянське суспільство). Колективна участь громади сприятиме створенню атмосфери взаємного довір'я (міжособистісного та довір'я до влади), формуванню соціального капіталу та корпоративної культури, а в подальшому – реалізації проектів та заходів екологічно збалансованого розвитку. Варто зазначити, що екологізація відносин людини з природою проявляється у двох складових. З одного боку, це споживання природних ресурсів, а з іншого – розміщення відходів виробничої діяльності в навколишньому середовищі певної територіальної громади. Формування соціального потенціалу територіальної громади в контексті екологізації може розглядатися за такими напрямками: створення умов для забезпечення соціально-екологічної стабільності території; захист населення від впливу забруднюючих чинників; організація ефективної системи екологічної освіти; екологічна орієнтація житлово-комунального господарства території; розвиток правових норм, які регулюють відповідальність за антропогенний вплив на довкілля.

Таким чином, можемо зробити висновок, що впровадження еколого-орієнтованого господарського механізму в практику господарювання дозволить забезпечити екологічно збалансований розвиток суспільного виробництва територіальної громади, створити підґрунтя для її соціально-економічного розвитку за умови формування соціального потенціалу та дозволить зменшити навантаження на навколишнє природне середовище.

Список використаних джерел:

1. Мікловда В. П. Активізація соціально-трудового потенціалу регіону: монографія / [В. П. Мікловда, М. М. Пітюлич, Г. С. Кесарчук] //: за заг. ред. В. П. Мікловди. – ДВНЗ «Ужгородський національний університет». – Ужгород, 2013. – 156 с.
2. Місцевий розвиток за участі громади : монографія : у 2 т. – Суми : Університеська книга, 2014. Том 2: Інституційні та прикладні аспекти управління місцевим розвитком, орієнтованим на громаду / [за заг. Ред. Ю. М. Петрушенка]. – Суми : Університеська книга, 2014. – 368 с.
3. Штырбул С. А. Социальный капитал и социальный потенциал: субъекты и функции : автореф. дис. ... канд. екон. наук / С. А. Штырбул. — М. : МГУ, 2010. — 27 с.

E. Sandul. Formation of the social potential of the territorial community in the context of ecology.

Summary

The approaches to the concept of social potential of territorial communities are generalized. The role of the social potential of the territorial community in ensuring ecologically balanced development is substantiated.

Key words: *social potential, territorial community, ecologically balanced development.*

Науковий керівник: Галунець Н.І., асистент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна